

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (UE) 2020/1854**z dnia 14 maja 2020 r.****zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Drugiej Inicjatywy w zakresie Leków Innowacyjnych za rok budżetowy 2018**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Drugiej Inicjatywy w zakresie Leków Innowacyjnych za rok budżetowy 2018,
 - uwzględniając art. 100 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0046/2020),
- A. mając na uwadze, że Wspólne Przedsiębiorstwo na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych (zwane dalej „Wspólnym Przedsiębiorstwem IMI”) zostało ustanowione w grudniu 2007 r. na okres 10 lat w celu znaczącej poprawy skuteczności i wydajności procesu opracowywania leków, co w perspektywie długoterminowej miałyby doprowadzić do tego, że sektor farmaceutyczny będzie produkował skuteczniejsze i bezpieczniejsze leki innowacyjne;
- B. mając na uwadze, że po przyjęciu rozporządzenia Rady (UE) nr 557/2014 ⁽¹⁾ w maju 2014 r. Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Drugiej Inicjatywy w zakresie Leków Innowacyjnych (zwane dalej „Wspólnym Przedsięwzięciem IMI2”) zostało ustanowione na okres do dnia 31 grudnia 2024 r.; mając na uwadze, że zastąpiło ono Wspólne Przedsiębiorstwo IMI, którego jest następcą, w czerwcu 2014 r. w celu ukończenia prac badawczych w ramach siódmego programu ramowego oraz w celu uruchomienia nowych projektów w ramach programu „Horyzont 2020”;
- C. mając na uwadze, że członkami założycielami Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI i IMI2 są Unia reprezentowana przez Komisję i Europejska Federacja Producentów Leków i Stowarzyszeń Farmaceutycznych;
- D. mając na uwadze, że maksymalny wkład Unii na rzecz Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI przez okres 10 lat wynosi 1 000 000 000 EUR i kwota ta ma zostać wypłacona z budżetu siódmego programu ramowego, a członkowie założyciele wniosą równy wkład na pokrycie bieżących kosztów, przy czym każdy z nich wniesie kwotę nieprzekraczającą 4 % łącznego wkładu Unii;
- E. mając na uwadze, że maksymalny wkład Unii na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2 przez okres 10 lat wynosi 1 638 000 000 EUR, przy czym kwota ta zostanie wypłacona z budżetu programu „Horyzont 2020”, a członkowie inni niż Komisja pokryją 50 % bieżących kosztów oraz powinni wnieść wkład pieniężny lub rzeczowy (lub oba te wkłady) w celu pokrycia kosztów operacyjnych, o wartości równej wkładowi finansowemu Unii;

Zarządzanie budżetem i finansami

1. zauważa, że według sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (zwanego dalej „Trybunałem”) w sprawie sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2 za rok finansowy 2018 r. („sprawozdanie Trybunału”) przedstawia ono rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w jego aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji;
2. zauważa, że Trybunał wydał opinię w sprawie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2 za rok 2018, w której stwierdzono, że transakcje te są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach;
3. zauważa, że ostateczny budżet na rok 2018 wyniósł 275 600 000 EUR w środkach na zobowiązania (187 900 000 EUR w 2017 r.) i 235 900 000 EUR w środkach na płatności (206 400 000 EUR w 2017 r.); łącznie z niewykorzystanymi środkami z poprzednich lat i dochodami przeznaczonymi na określony cel, całkowity dostępny budżet środków na zobowiązania wyniósł 485 596 000 EUR (322 400 000 EUR w 2017 r.), a dostępny budżet środków na płatności wyniósł 235 963 021 EUR (206 400 000 EUR w 2017 r.);

(¹) Rozporządzenie Rady (UE) nr 557/2014 z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Drugiej Inicjatywy w zakresie Leków Innowacyjnych (Dz.U. L 169 z 7.6.2014, s. 54).

4. stwierdza, że z 1 000 000 000 EUR wkładów, które członkowie z branży mieli wnieść na rzecz działań Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI, na koniec 2018 r. Wspólne Przedsiębiorstwo IMI2 zatwierdziło wkłady pieniężne i niepieniężne w wysokości 655 200 000 EUR, a dokładniej 633 300 000 EUR wkładów niepieniężnych i 21 900 000 EUR wkładów pieniężnych; wskazuje, że członkowie Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI2 zgłosili kolejne 80 600 000 EUR niezatwierdzonych wkładów niepieniężnych; podkreśla w konsekwencji fakt, że na koniec 2018 r. wkłady pieniężne i niepieniężne wniesione przez członków z branży osiągnęły wysokość 735 800 000 EUR, zaś wkłady pieniężne wniesione przez Unię na rzecz działań Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI2 w ramach siódmego programu ramowego osiągnęły wysokość 916 000 000 EUR;
5. zauważa z zadowoleniem, że w 2018 r. wskaźniki wykorzystania środków na płatności w ramach siódmego programu ramowego odnoszące się do Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI wyniosły 88 %, co oznacza poprawę w stosunku do poprzedniego okresu, gdy poziom wykorzystania środków pozostał poniżej 75 % przez cztery kolejne lata; zauważa ponadto, że wskaźnik wykonania w odniesieniu do środków na płatności w ramach programu „Horyzont 2020” wyniósł 86 % oraz że w 2018 r. odnotowano wzrost środków na zobowiązania i płatności na wydatki administracyjne i operacyjne w porównaniu z 2017 r.;
6. zauważa, że z kwoty 1 425 000 000 EUR wkładów niepieniężnych i pieniężnych, które miały zostać wniesione przez członków z branży i partnerów stowarzyszonych na rzecz działań Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2, 130 500 000 EUR wkładów niepieniężnych zostało zatwierdzonych przez dyrektora wykonawczego, a dalsza kwota 83 900 000 EUR została wykazana na koniec 2018 r.; zauważa ponadto, że dyrektor wykonawczy zatwierdził wkłady pieniężne od członków z branży w wysokości 13 500 000 EUR; zauważa także, że na koniec 2018 r. łączna kwota wkładów ze strony członków z branży na rzecz działań Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2 w ramach programu „Horyzont 2020” wyniosła w związku z tym 227 700 000 EUR, zaś kwota wkładów pieniężnych ze strony Unii wyniosła 241 900 000 EUR;
7. zauważa, że w 2018 r. Rada Zarządzająca Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2 zatwierdziła trzy poprawki budżetowe:
 - a) 12 czerwca 2018 r. w celu uwzględnienia kwot (209 698 405 EUR w środkach na zobowiązania i 56 133 212 EUR w środkach na płatności) przeniesionych z poprzedniego roku;
 - b) 13 lipca 2018 r. w celu uwzględnienia dodatkowych przeniesień środków (25 669 EUR w środkach na zobowiązania i 25 669 EUR w środkach na płatności) z poprzedniego roku odpowiadających w szczególności kwotom Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI odzyskanym od beneficjentów w 2017 r. i przeniesionym do budżetu na 2018 r.; oraz
 - c) 5 grudnia 2018 r. w celu zmniejszenia środków na płatności operacyjne o 36 332 261 EUR w wyniku obniżenia wkładu Unii w koszty operacyjne (34 978 261 EUR) oraz przesunięcia na 2019 r. wkładu wniesionego przez partnerów Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2 (Fundacja Billa i Melindy Gatesów) na koszty operacyjne (1 354 000 EUR) przeniesione na następny rok;
8. zauważa, że na koniec 2018 r. szacowane niewykorzystane środki na płatności z przeznaczeniem na wydatki operacyjne i administracyjne, których przeniesienie na 2019 r. zatwierdziła Rada Zarządzająca Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2, wyniosły 30 943 429 EUR; z zaniepokojeniem odnotowuje uwagę Trybunału, zgodnie z którą, choć sytuacja poprawiła się po wdrożeniu przez Wspólne Przedsięwzięcie IMI2 szeregu środków naprawczych, nadal występują niedociągnięcia w zakresie planowania i monitorowania zapotrzebowania na nowe środki na płatności;

Wyniki

9. zauważa, że rok 2018 był pierwszym rokiem, w którym Wspólne Przedsięwzięcie IMI2 przedstawiło sprawozdanie ze skorygowanych kluczowych wskaźników skuteczności działania w swoim rocznym sprawozdaniu z działalności za 2018 r.; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ten krok okazał się skutecznym narzędziem monitorowania, które pozwoliło zwiększyć poziom przejrzystości w odniesieniu do osiągnięć Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2 i w ten sposób przyciągnąć uwagę członków społeczeństwa obywatelskiego;
10. zauważa, że z rocznego sprawozdania z działalności wynika, że analiza danych zgromadzonych do dnia 31 grudnia 2018 r. wykazała, iż niemal wszystkie odpowiednie obszary priorytetowe w ramach programu badań strategicznych Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2 zostały uwzględnione w projektach Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2 (11 z 12);

11. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2018 r. Wspólne Przedsiębiorstwo IMI2 podpisało 20 nowych umów o udzielenie dotacji, co daje łączną liczbę 119 projektów (59 projektów Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI + 60 projektów Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI2);
12. zauważa, że wskaźnik kosztów zarządzania (budżet administracyjny/operacyjny) utrzymuje się poniżej 5 %, co wskazuje na raczej nierozbudowany i skuteczny charakter struktury organizacyjnej Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2;
13. zauważa, że w 2018 r. wartość efektu mnożnikowego Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2 wyniosła 0,99;
14. zauważa, że skuteczna komunikacja to zasadniczy składnik udanych projektów finansowanych ze środków unijnych; uważa, że ważne jest zwiększanie widoczności osiągnięć Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2 oraz rozpowszechnianie informacji o ich wartości dodanej; apeluje do Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2 o kontynuację proaktywnej polityki komunikacyjnej poprzez rozpowszechnianie wyników badań wśród społeczeństwa, np. za pośrednictwem mediów społecznościowych lub innych narzędzi medialnych, co pozwoli poszerzyć wiedzę społeczeństwa na temat znaczenia wsparcia udzielanego przez Unię, zwłaszcza w odniesieniu do wchodzenia na rynek;
15. z zadowoleniem przyjmuje pomyślne rozpoczęcie w 2018 r. projektu EBOVAC3 mającego na celu prowadzenie badań klinicznych u dzieci w Sierra Leone i Gwinei; zauważa ponadto, że w ramach projektu wdrażane jest badanie kliniczne w podmiotach świadczących usługi opieki zdrowotnej w Demokratycznej Republice Konga, co przyczynia się do zwalczania choroby; zauważa z zadowoleniem, że wnioski wyciągnięte z realizacji projektów Ebola+ w ramach Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2 mogą mieć zastosowanie do innych nowych chorób zakaźnych;
16. apeluje do Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2 o rozważenie zmiany liczby projektów, które będą finansowane w przyszłości; zwraca ponadto uwagę, że mniejsza liczba większych i odpowiednio finansowanych projektów doprecyzowałaby w znacznym stopniu zakres działalności Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2 i ułatwiła społeczeństwu zrozumienie korzyści odnoszonych z tej działalności;

Personel i rekrutacja

17. odnotowuje, że w grudniu 2018 r. łączna liczba stanowisk obsadzonych w ramach Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2 wynosiła 48 (49 w 2017 r.);
18. zauważa, że pod koniec 2018 r. we Wspólnym Przedsięwzięciu IMI2 reprezentowane były narodowości 15 państw członkowskich, a siedem z nich miało jednego pracownika; zwraca uwagę, że 73 % spośród 48 pracowników stanowiły kobiety, a tylko 27 % mężczyźni;
19. z zaniepokojeniem odnotowuje ustalenia Trybunału, z których wynika, że w 2018 r. wskaźnik rotacji pracowników Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2 był wysoki i wynosił średnio 21 %, a szczególnie wysoki był w przypadku pracowników kontraktowych – na poziomie 60 %, zaś przyczyną pogorszenia się sytuacji był fakt, że w 2018 r. osiem osób przebywało na długotrwałych zwolnieniach chorobowych, z których cztery to były nowe przypadki, i tym samym w 2018 r. tylko połowa pracowników Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2 mogła wykonywać pracę, co zwiększyło ryzyko, że cele operacyjne Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2 nie zostaną osiągnięte zgodnie z planem; zauważa, że aby rozwiązać problemy kadrowe, Wspólne Przedsięwzięcie IMI2 zatrudniło pracowników tymczasowych, którzy stanowili 9,8% całkowitej liczby jego pracowników w 2018 r., i zainwestowało zasoby w zatrzymanie swoich talentów poprzez działania w zakresie szkoleń i dobrego samopoczucia z jednej strony i w dążenie do osiągnięcia pełnego poziomu zatrudnienia z drugiej strony; jest zaniepokojony liczbą pracowników przebywających na długotrwałych zwolnieniach chorobowych i wyraża zaniepokojenie, że niektóre z tych przypadków mogą wynikać z przemęczenia i niemożności pogodzenia rodzinnego z zawodowym; wzywa Wspólne Przedsięwzięcie IMI2 do proaktywnego podejścia do pracowników, których może to dotyczyć, do starannej oceny obciążenia personelu pracą oraz do zapewnienia zrównoważonego podziału zadań;

Audyt wewnętrzny

20. zauważa, że w wydanym w marcu 2018 r. końcowym sprawozdaniu z audytu Służby Audytu Wewnętrznego Komisji pt. „Koordynacja ze Wspólnym Centrum Wsparcia (CSC) oraz wdrażanie narzędzi i usług CSC w ramach Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2” stwierdzono, że Wspólne Przedsięwzięcie IMI2 wdrożyło odpowiednie procesy zarządzania, zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej, które skutecznie i efektywnie wspierają działania koordynacyjne Wspólnego Przedsięwzięcia w ramach CSC oraz wdrażanie narzędzi i usług CSC;
21. zauważa, że kontrola Służby Audytu Wewnętrznego nie wykazała żadnych krytycznych ani bardzo ważnych problemów i wydano trzy „ważne” zalecenia; zauważa, że Wspólne Przedsięwzięcie IMI2 przygotowało plan działania, który przekłada te trzy zalecenia na pięć działań, a cztery z tych działań dotyczące dwóch zaleceń zostały zrealizowane do końca 2018 r.;

Systemy kontroli wewnętrznej

22. odnotowuje stwierdzenie Trybunału, że Wspólne Przedsięwzięcie IMI2 ustanowiło wiarygodne procedury kontroli *ex ante* w oparciu o przeglądy dokumentacji finansowej i operacyjnej, w szczególności w odniesieniu do płatności okresowych i końcowych siódmego programu ramowego; zauważa, że Wspólne Przedsięwzięcie IMI2 przeprowadza kontrole *ex post* w siedzibach beneficjentów, natomiast w przypadku zestawień poniesionych wydatków projektowych w ramach programu „Horyzont 2020” za kontrole *ex post* odpowiada Służba Audytu Wewnętrznego; odpowiedzialna; zauważa, że w ramach kontroli *ex post* Wspólne Przedsięwzięcie IMI2 zgłosiło na koniec 2018 r. poziom błędu rezydualnego wynoszący 0,87 % w przypadku projektów z siódmego programu ramowego i 0,67 % w przypadku projektów z programu „Horyzont 2020”;
 23. odnotowuje, że w grudniu 2017 r. Rada Zarządzająca Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2 przyjęła ramy kontroli wewnętrznej Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2 dostosowane do ram kontrolnych Komisji; zauważa, że w 2018 r. plan działania w zakresie kontroli wewnętrznej Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2 koncentrował się na wdrażaniu nowych zasad ram kontroli wewnętrznej i przeglądu oraz na rozwoju struktury środowiska kontroli wewnętrznej; zauważa, że przyjęto nowe wytyczne operacyjne dotyczące wdrażania i pomiaru skuteczności systemu kontroli;
 24. zauważa, że Dyrekcja Generalna Komisji ds. Budżetu (DG BUDG) przeprowadziła roczną ocenę lokalnych systemów finansowych określonych we Wspólnym Przedsięwzięciu IMI2 i dokonała przeglądu informacji na temat zmian w systemach lokalnych i w środowisku kontroli, dokonała oceny niedociągnięć w zakresie kontroli wewnętrznej stwierdzonych w ramach kontroli i nadzoru oraz zweryfikowała próbę transakcji na potrzeby operacji; zauważa, że dnia 13 grudnia 2018 r. DG BUDG stwierdziła, że systemy kontroli wewnętrznej Wspólnego Przedsięwzięcia IMI2 funkcjonowały zgodnie z przeznaczeniem; zauważa, że Wspólne Przedsięwzięcie IMI2 zakończyło realizację planu działania zatwierdzonego przez księgowego w dniu 5 lutego 2018 r., że sytuacja dotycząca realizacji planu działania została oceniona przez DG BUDG, a wszystkie pięć zaleceń zostało zamkniętych do dnia 28 stycznia 2019 r.;
 25. zwraca się do Trybunału o ocenę prawidłowości i wiarygodności metod obliczania i szacowania wkładów niepieniężnych i ocena ta powinna dotyczyć koncepcji i solidności wytycznych dotyczących stosowania procedury wkładów niepieniężnych, co umożliwi zapewnienie pomocy w procesie planowania, sprawozdawczości i certyfikacji wkładów niepieniężnych.
-